

Stichting Casa Tiberias
Jaarverslag 2012

1. Inleiding.

Stichting Casa Tiberias is een tweede thuis voor vrouwen met Portugees als moedertaal (in het bijzonder Kaapverdiaanse vrouwen). Alle activiteiten worden uitgevoerd en gecoördineerd door vrijwilligers uit de doelgroep. Het is een ontmoetingsplek die veel vertrouwen geniet, waar vrouwen (en enkele mannen) ervaringen delen en zichzelf kunnen ontwikkelen. Jong en oud maken gebruik van het aanbod van Casa Tiberias. De activiteiten van Casa Tiberias zijn gericht op vrouwen met een achterstand. Deelname aan activiteiten helpt vrouwen om weerbaarder te worden en om zich verder te ontwikkelen. Wanneer Kaapverdiaanse vrouwen sterker worden, is dit ook van invloed op hun gezinnen en de gemeenschap waarin zij actief zijn. Hoewel de meeste bezoekers van Kaapverdiaanse komaf zijn, heeft het bestuur van Casa Tiberias ervoor gekozen het pand ook open te stellen voor andere vrouweninitiatieven in de buurt.

Dankzij steun van het Sint Laurensfonds krijgt Casa Tiberias in de jaren 2013-2015 de kans om haar interne en externe organisatie te versterken. We verwachten dat dit als resultaat heeft dat vrijwilligers in de toekomst beter in staat zijn om de organisatie van activiteiten zelfstandig te dragen. De uitgangssituatie van Casa Tiberias op dit moment is goed. Er is een actief bestuur, een actieve groep vrijwilligers, er is een breed scala aan goedbezochte activiteiten die kunnen plaatsvinden in een recentelijk gerenoveerd pand.

De urgentie en het belang van de activiteiten van Casa Tiberias neemt toe, zeker nu in de gemeente Rotterdam andere voorzieningen voor Kaapverdianen zijn weggevallen. Zo willen we in de komende jaren:

- Activiteiten blijven organiseren die vrouwen helpen om oplossingen te vinden wanneer zij niet langer een beroep kunnen doen op voorzieningen.
- Het leren van de Nederlandse taal onder Portugees sprekenden bevorderen. We zagen in 2012 een toename van mensen die conversatielessen willen volgen nu de gemeentelijke overheid taallessen niet langer meer gratis aanbiedt.
- Een voorpost zijn, en brugfunctie vervullen, voor de Kaapverdiaanse gemeenschap die hulp nodig heeft bij contacten met instanties. We zagen in 2012 een sterke toename (100%) van mensen die een beroep deden op de hulp van de formulierenbrigade.

Versterking van de organisatie is nodig om goed in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen die op ons afkomen. Anderzijds zien we interne factoren die de stabiliteit van de organisatie in gevaar kunnen brengen. Het vrijwilligerskader binnen de Kaapverdiaanse gemeenschap wordt vaak overbelast. Op Kaapverdiaanse vrouwen met een sterke positie (goede opleiding, goede beheersing van de Nederlandse taal) wordt een groot beroep gedaan door de gemeenschap waarvoor zij zich inzetten. Een positieve ontwikkeling, maar het gevaar voor overbelasting is groot.

We hebben in de afgelopen jaren regelmatig meegemaakt dat vrijwilligers met een bestuurlijke of coördinerende rol vertrokken uit Casa Tiberias. De werkzaamheden vroegen emotioneel of in aantal uren te veel van deze vrouwen. Begrijpelijk op persoonlijk niveau, maar vanuit organisatorisch oogpunt kwam de continuïteit van de organisatie voortdurend in gevaar. Hierdoor ontstond achterstand of werden fouten gemaakt. Het blijvende kader werd als bijkomend gevolg nog eens extra belast, hetzij door taken over te nemen of door nieuwe vrijwilligers in te werken.

Met het wegvallen van vrijwilligers op sleutelposities worden allerlei ontwikkelingen en faciliteiten ook belemmerd. We zagen dat de interne communicatie verslechterde, waardoor er wrijving tussen vrijwilligers ontstond. Primaire processen op het gebied van planning financiën en afstemming werden verstoord. Met de sterke vrouwen viel ook de leiding van de organisatie weg, met als gevolg veel onduidelijkheid over verantwoordelijkheden.

Het bestuur van Casa Tiberias wil in de periode 2013-2015 naast inhoudelijke ambities ook dit soort problemen aanpakken en hiervoor nieuwe oplossingen bedenken.

In dit jaarverslag geven we een beknopte samenvatting van de ontwikkelingen en activiteiten binnen Casa Tiberias in 2012. We kijken met plezier en voldoening terug op het afgelopen jaar en zijn al onze vrijwilligers, en de fondsen die ons financieel ondersteund hebben, zeer dankbaar voor hun inzet voor Casa Tiberias.

Namens het bestuur
Hans Beijersbergen, voorzitter

2. Vrijwilligers en bestuur.

De activiteiten van Casa Tiberias werden in 2012 gedragen door vrijwilligers. In totaal zijn er 35 vrijwilligers actief in diverse functies. Om een aantal voorbeelden te noemen:

- 10 vrouwen hielden zich bezig met de opzet en uitvoering van activiteiten;
- bezoekers werden welkom geheten door een gastvrouw die hand- en spandiensten verzorgde;
- de website werd beheerd door een vrijwilliger;
- de chauffeuse voor de Voedselbank was een vrijwilliger;
- een buurtbewoner had de functie van sleuteldraagster. Zij sloot en opende Casa Tiberias op momenten dat de coördinator er niet was;
- naast de eigen vrijwilligers werden ook vrijwilligers of stagiaires van externe partijen actief binnen Casa Tiberias (zoals een stagiaire van MOB bij de formulierdienst en de Moeders ondersteunen Moeders).

De activiteiten van Casa Tiberias werden in 2012 intern gecoördineerd door mevrouw A. Ben-David. Zij ontving werkbegeleiding en coaching van stichting Mara. Het secretariaat van de stichting werd in voorjaar 2012 ondersteund door een vaste vrijwilliger. De vrijwilligers zijn in 2012 zeven keer bij elkaar gekomen voor de algemene vrijwilligersvergaderingen.

Stichting Casa Tiberias heeft een meewerkend bestuur dat in 2012 gevormd werd door de volgende personen :

Cornelly Enser	Algemeen bestuurslid
Havelina Maria Santos	Algemeen bestuurslid
Dulcilena Santos	Algemeen bestuurslid (tevens afgevaardigde uit de Portugeessprekende parochie Onze Lieve Vrouwe van de Vrede)
John Bakker	Voorzitter (namens het Bisdom Rotterdam)
Frans van Zoelen	Penningmeester
Lieke Steinmeijer	Adviseur van het bestuur namens Stichting Mara
Angela Ben-David	Adviseur van het bestuur namens als coördinator

Casa Tiberias organiseert veel activiteiten, vandaar dat het bestuur behoefte heeft aan versterking. Op dit moment zijn twee bestuurszetels vacant.

3. Samenwerkingspartners ten behoeve van de werkzaamheden van Casa Tiberias

Ook in 2012 heeft Casa Tiberias actief samengewerkt met **het Maatschappelijk Ondersteuningsbureau (MOB)**. Over en weer werden mensen doorverwezen (vooral vanuit de formulierdienst). Ook vonden voorlichtingsbijeenkomsten van MOB bij Casa Tiberias plaats. Er werd vanuit MOB een stagiaire maatschappelijk werk en dienstverlening ter beschikking gesteld aan de formulierdienst van Casa Tiberias.

In 2012 is er door diverse organisaties voorlichting gegeven aan Kaapverdiaanse vrouwen. **'Sezer voor diversiteit'** gaf voorlichting over hun hulpverleningsaanbod en gaf 6 bijeenkomsten rondom 'in beweging' onder leiding van een fysiotherapeut. **Stichting de MEE** gaf voorlichting over de gehandicaptenzorg in Rotterdam. **Context** gaf informatie over allerlei onderwerpen die met gezondheid te maken hebben. Ook **Avant Sanare** gaf gezondheidsvoorlichting.

Casa Tiberias onderhield contact met **Voorwerk**, een onderdeel van Sozawe (Gemeente Rotterdam). Casa Tiberias gaf haar vrijwilligersvacatures aan Voorwerk, zodat deze op de Werkpleinen in Rotterdam konden worden uitgezet.

Het **wijkpastoraat Oude Noorden** en de **parochie Franciscus en Clara** hebben in 2012 een inzamelingsactie georganiseerd voor Casa Tiberias in het kader van de vastenactie 2012.

Casa Tiberias nam in 2012 deel aan de vergaderingen van het **Vrouwenplatform Delfshaven** (bij Vrouwenemancipatiecentrum Botu). Verder waren er contacten met **Vrouwennetwerk Middelland Oude Westen**. Buurtbestuur maakt voor haar 2 maandelijkse vergaderingen gebruik van de ruimte van Casa Tiberias.

4. Activiteiten 2012.

Casa Tiberias biedt op een zeer laagdrempelige wijze en in een vertrouwde omgeving diverse activiteiten aan. De huidige activiteiten bij Casa Tiberias zijn integratie- en/of emancipatiebevorderend, hebben een sociale functie of betreffen een voorziening (zoals het uitdeelpunt van de Voedselbank en de formulierdienst). Een aantal activiteiten is in 2012 gestopt; een aantal activiteiten is in 2012 uitgebreid (zie ook bijlage 1).

Alfabetisering in het Portugees

In 2012 werden vier dagdelen per week alfabetiseringslessen in het Portugees aangeboden aan twee cursusgroepen. De doelstelling van dit aanbod is om taalachterstanden te verkleinen en om de startpositie op de arbeidsmarkt van vrouwen te versterken. Verder beogen deze cursussen bij te dragen aan de verzelfstandiging en onafhankelijkheid van de deelnemers in de Nederlandse samenleving en in de eigen culturele gemeenschap. Per groep namen 7 vrouwen deel. Totale bereik 14 vrouwen per week. De gemiddelde leeftijd van de cursisten varieerde van 40 tot 70 jaar.

Vanaf september is één groep gestopt. Een aantal deelnemers kon doorstromen naar de conversatielessen Nederlands. Vanaf september namen 11 vrouwen per week deel.

Conversatielessen in het Nederlands

In het voorjaar 2012 is gestart met conversatielessen Nederlands. In het begin namen 5 personen hieraan deel. Het aantal deelnemers groeide en in oktober startte een tweede groep. Nu worden 2 bijeenkomsten per week georganiseerd waaraan gemiddeld 20 mensen deelnemen. Tijdens de conversatieles is ook aandacht voor de Nederlandse grammatica waar nodig. We verklaren de toename in het najaar door de opheffing van de activiteiten van stichting Avanco.

Computercursussen

In de periode februari t/m juni 2012 werd een basiscursus computervaardigheden gegeven bij Casa Tiberias aan een groep van gemiddeld 4 volwassen deelnemers (mannen en vrouwen). De klanten van de formulierenbrigade konden ook gebruikmaken van de computers. In 2012 ontvingen we signalen dat er veel belangstelling is voor computerlessen. Casa Tiberias zal in 2013 nieuwe pogingen ondernemen computerlessen op te starten.

Koffieochtend met thema's

In 2012 hebben er wekelijks (behalve in de zomervakantie) koffieochtenden plaatsgevonden op de woensdagochtend van 10 tot 12 uur. Deze ochtenden werden door twee vaste vrijwilligsters van Casa Tiberias georganiseerd, samen met een gastvrouw. Tijdens deze koffieochtenden wordt voorlichting gegeven over diverse thema's.

De thema's die in 2012 aan de orde zijn geweest, betroffen:

- Gezonde zwangerschap
- Gezonde voeding
- Gezond bewegen
- Je leven in Balans
- Voel je goed met diabetes
- Voel je goed met je lichaam
- Prenatale zorg
- GGD Wie doet wat kraamzorg
- Veilig seks
- Puberteit
- Valpreventie
- Dementie
- Thuiszorg; hoe werkt de thuiszorg
- Acceptatie ouder worden
- Gepaste woning voor ouderen.
- OK-punt veiligheid in je omgeving (huis/kantoor)
- Omgaan met oude kwetsbare mensen
- Omgaan met gemis van land van herkomst, familie in land van herkomst
- Omgaan met kritiek

De woensdagochtenden waarop geen externe voorlichter werd uitgenodigd, hebben de vrouwen met elkaar gepraat over actuele thema's. Bereik 10 vrouwen per week.

Uitgiftepunt Voedselbank

Ook in 2012 was Casa Tiberias op de donderdagochtend één van de uitdeelpunten van de Voedselbank in Rotterdam. Deze ochtend wordt verzorgd door 3 vaste vrijwilligers.

45 gezinnen per week komen bij Casa Tiberias hun voedselpakket ophalen. De gezinnen komen uit de wijk. Casa Tiberias kan ook nieuwe gezinnen aanmelden bij de Voedselbank. Dat gebeurde via de formulierendienst van Casa Tiberias. Een aantal mensen kwam via het voedselpakket in contact met de andere activiteiten van Casa Tiberias en nam ook daaraan deel.

Naailessen

In 2012 hebben twee vrijwilligers van Casa Tiberias op de zondagmiddag naailessen gegeven. Deze lessen hebben een grote sociale functie. In 2012 kwamen er per middag gemiddeld 7 vrouwen. Voor veel van hen zijn deze lessen een welkome onderbreking van de zondagmiddag. In die zin hebben ze zeker ook een sociale functie.

Formulierendienst

In 2012 hielden twee vrijwilligsters van Casa Tiberias samen met een externe stagiair (van MOB) spreekuur van de formulierendienst. Iedere dinsdag en donderdag konden mensen van 13.00 tot 17.00 uur bij Casa Tiberias terecht voor vragen of hulp bij het invullen van formulieren. Sinds de renovatie in 2010 beschikt Casa Tiberias over een werkplek annex spreekruimte ten behoeve van de formulierendienst met een eigen telefoonlijn.

In 2012 werden gemiddeld 9 mensen per week via het spreekuur van Casa Tiberias geholpen. Er is vanaf juni 2012 een duidelijke toename te zien van gemiddeld 5 per week in het voorjaar naar gemiddeld 11 per week vanaf juni 2012. De sluiting van de stichting Avanco is de voornaamste reden hiervoor. De toename in het aantal bezoekers zet door in de eerste maanden van 2013.

De vragen van mensen hadden betrekking op het vertalen van brieven, het bellen naar (overheids)instanties en het invullen van formulieren. De meeste mensen die gebruikmaken van het spreekuur hebben financiële problemen. De vrijwilligers helpen dan met het aanvragen van betalingsregelingen, het vragen om kwijtschelding, de belastingteruggave, het maken van bezwaar, het regelen van een advocaat enz.

55+ Groep (Cha das Tias: de theetantes)

Ook in 2012 is vijfmaal op de laatste zondag van de maand een bijeenkomst voor 55+-ers gehouden. Hieraan hebben zowel vrouwen als mannen deelgenomen. De bijeenkomsten werden voorbereid en begeleid door een vaste vrijwilligster van Casa Tiberias. Gemiddeld namen 11 mensen per keer deel aan deze bijeenkomsten. Bijna altijd werden externe voorlichters uitgenodigd voor de bijeenkomsten. De thema's hadden betrekking op gezond ouder worden. Hieronder een aantal voorbeelden:

- Gezond ouder worden.
- Voorlichting over wonen, rechten en plichten. Bijv. verbeteren al is het een huurhuis.
- Samen op weg.
- Mantelzorg.
- Depressie.

Batuco kinderen en jonge meiden (Raiz di nos terra)

Batuco is een muziekstijl die gekenmerkt wordt door vocale, van origine ceremoniële muziek. Een solostem zingt een tekst, waarop een koor antwoordt. Het ritme wordt verzorgd door met de handen te klappen en te slaan op een opgerold stuk stof, dat tussen de benen geklemd is. De liedjes worden meestal ter plekke geïmproviseerd en zijn satirisch en/of kritisch van toon richting politiek of hetgeen de dames bezighoudt. Batuco is een traditionele manier van zingend verhalen vertellen. Om deze

vorm van Kaapverdische cultuur over te dragen op de jonge generaties leidt één van de dames van de volwassen Batuco groep een Batuco groep voor kinderen en jonge meiden. In het voorjaar 2012 is de kinder Batucogroep nog 2 maal bij elkaar geweest. Vanwege te geringe belangstelling onder kinderen is deze activiteit gestopt.

Batuco groep

Binnen Casa Tiberias is een vaste vrouwengroep actief bezig met het maken van deze traditionele muziekvorm. De groep Batuco van Casa Tiberias bestaat uit 10 dames, die in 2012 3 keer hebben opgetreden bij diverse gelegenheden.

Kookproject 'Bom Sabor'

Sinds november 2011 worden wekelijks kooklessen verzorgd door vrijwilligers. In 2012 namen 10 vrouwen deel aan de kookles in de leeftijd van 40 tot 70 jaar. Er wordt gekookt volgens de Portugese en Kaapverdiaanse keuken. De lessen worden gegeven door een vaste vrijwilligster van Casa Tiberias.

Opening Nieuw Seizoen

Zoals ieder jaar, is ook dit jaar het nieuwe seizoen in september feestelijk van start gegaan met een presentatie van het nieuwe programma van Casa Tiberias. Het is het moment om de bestaande deelnemers te verwelkomen en hun introducés warm te maken voor activiteiten en vrijwilligerswerk. Natuurlijk kunnen onze vrijwilligers ook met trots hun Casa laten zien. In 2012 waren er ongeveer 80 personen aanwezig bij de opening.

Viering Internationale Vrouwendag

Ieder eerste zondag na 8 maart organiseert Casa Tiberias een eigen viering van internationale vrouwendag voor Portugeessprekende vrouwen.

Activiteiten	Bereikte vrouwen
1 Alfabetiseringslessen	14 p.w.
2 Koffieochtend met thema's	10 p.w.
3 Uitgiftepunt Voedselbank	45 p.w.
4 Naailessen	7 p.w.
5 Formulierendienst en maatschappelijk werk	11 p.w.
6 55+ groep (Cha das Tias)	11 p.m.
7 Batuco voor kinderen en jonge meiden	3 p.m.
8 Batuco voor dames	10 2* p.m.
9 Bom Sabor	11 p.w.
10 Computercursussen	4 p.w.
11 Conversatielessen	20 p.w.
12 Opening nieuwe seizoen	120 p.j.
13 Internationale Vrouwendag	150 p.j.

p.w. = per week
p.m. = per maand
p.j. = per jaar